

ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ: ЩО НЕ ТАК І ЩО З ЦИМ РОБИТИ?

Ковальова Юлія, адвокат, експерт ВГО
“АЕБГ”

Основні НПА, що регулюють діяльність експертних організацій:

- ✓ Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»
- ✓ Закон України «Про архітектурну діяльність»
- ✓ Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності»
- ✓ Постанова Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 року №560 Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України
- ✓ Постанова КМУ від 14.10.2022 №1160 Про затвердження Порядку розроблення, здійснення експертизи та застосування проектів повторного використання у будівництві та внесенні змін до постанов КМУ від 11.05.2011 №560 і від 23.05.2011 №554
- ✓ Наказ Мінрегіону від 16.05.2011 №45 Про затвердження Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів
- ✓ Наказ Мінрегіону від 15.08.2017 №204 Деякі питання здійснення експертизи проектної документації на будівництво об'єктів
- ✓ ДСТУ 8907:2019 Настанова щодо організації проведення експертизи проектної документації на будівництво



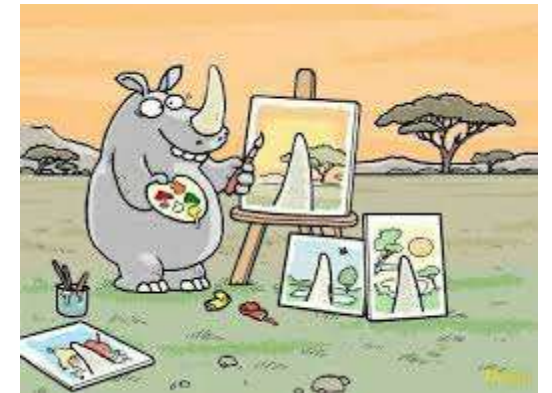
3 точки зору інших
зацікавлених осіб
(проектанти,
замовники,
ОДВ та ОМС,
суспільство)

ПРОБЛЕМАТИКА

3 точки зору
самих
експертних
організацій

Ти ніколи не вирішиш проблему, якщо будеш
думати так само, як ті, хто її створив.

Альберт Ейнштейн



КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ

- Недосконалість нормативно-правового врегулювання (наявність суперечностей, колізій, прогалин між різними нормативно-правовими актами)
- Низький рівень «експертності» в окремих випадках
- Формальний підхід до проведення експертизи, зокрема, в частині врахування вимог щодо МГН, за напрямом техногенної безпеки

Велика кількість «недобросовісних» або «кишенькових» експертних організацій



14.1. Доопрацювати проектні рішення з влаштування проїздів для пожежних автомашин, наведені у томі 2, відповідно до вимог примітки 1 таблиці 7.1, пункту 2 додатка 3.1 ДБН 360-92**. Зокрема, передбачити проїзди на відстані 5 - 8 м (шириною не менше ніж 3,5 м), забезпечити доступ пожежо-рятувальним підрозділам до кожного з приміщень, розташованих біля зовнішніх стін та мають вікна. Між проїздами та будинком торговельного комплексу, не передбачити розміщення автостоянок та інших об'єктів згідно з вимогами ДБН 360-92**. При цьому рекомендується для позначення проїздів пожежних автомашин використовувати відповідні умовні позначки. Подати на розгляд доопрацьовані проектні рішення.
14.3. У торговельному комплексі не передбачено влаштування протипожежних відсіків всупереч вимогам пункту 8.1, таблиці 2 ДБН В.2.2-23:2009. Відкоригувати проектні рішення або погодити їх в установленому законодавством порядку.
14.4. Проектом передбачити рішення на виконання вимог п. 7.6.4 ДБН В.2.2-9:2009 стосовно можливості доступу інвалідів на поверхні та влаштування пожежних ліфтів. Доопрацювати та обґрунтувати проектні рішення.
14.7. Розташування проектні рішення щодо приміщення станції пожежогасіння передбачити відповідно до вимог п. 8.1.11 ДБН В.2.5-56:2014. Доопрацювати проектні рішення.
14.10. Проектними рішеннями не передбачено поділення паркінгу (відм. мілус 4.800) на протипожежні відсіки (ДБН В.2.5-15:2007). Доопрацювати та обґрунтувати проектні рішення.
14.13. На планах поверхів торговельного комплексу, у тому числі на відм. +4.200, позначити пожежні крап-комплекти, передбачити дотримання вимог ДБН В.2.5-64:2012 щодо подічі розрахункових витрат води у кожну точку приміщення. При визначенні місць розташування пожежних крап-комплектів та їх кількості урахувати вимоги пункту 8.11 ДБН В.2.5-64:2012 стосовно укорочення прямолинійності довжини пожежного рукава. Подати на розгляд відповідні креслення. Конструктивне виконання, комплектацію пожежних крап-комплектів передбачити відповідно до вимог п. 8.13 ДБН В.2.5-64:2012.
14.14. Том 5 (ВК) - доповнити проєкт обґрунтуванням щодо прийятних витрат води на зовнішнє пожежогасіння, кількості та розміщення пожежних гідрантів. Урахувати відповідні технічні умови на водопостачання запроєктованого об'єкта. Передбачити виконання вимог ДБН В.2.5-74:2013 стосовно розташування гідрантів. Доопрацювати проектні рішення.
14.17. Час роботи системи внутрішнього протипожежного водопроводу (торгівельна частина) передбачити не менше ніж 120 хв. (проектом передбачено 60 хвилин) відповідно до табл. 6 ДБН В.2.5-64:2012. Доопрацювати проектні рішення.
14.20. Проектні рішення щодо автоматичної системи спринклерного пожежогасіння: урахувати вимоги ДСТУ Б EN 12845:2011, зокрема вимоги підрозділу 8.3, таблиці 8 зазначеного стандарту, щодо неможливості приєднання пожежних крап-комплектів до системи спринклерного пожежогасіння, урахувати також вимоги пункту 10.6.1 ДСТУ Б EN 12845:2011). Передбачити окремі системи спринклерного пожежогасіння та внутрішнього протипожежного водопроводу.
14.21. Зони з кухонним обладнанням (заклади харчування) захистити системою пожежогасіння (ДБН В.2.5-56:2014). Доповнити проєкт відповідною інформацією.

14.22. Кількість висотів не повинно перевищувати кількість поверхів, передбачених відповідно до вимог

КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ

- Перевірка відповідності експертних організацій встановленим критеріям, водночас відсутність дієвого контролю за видачою експертних звітів
- Відсутність дієвого механізму притягнення до відповідальності експертів
- Відсутність дієвого механізму притягнення експертних організацій до відповідальності за порушення вимог проведення експертизи



УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ
ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

вул. Героїв Сталінської, 14, м. Київ, 01135, Україна
тел.: (+38 044) 251-40-05, 251-40-05, 251-40-01, факс: тел.: (+38 044) 251-40-49
www.rda.gov.ua, код ЄДРПОУ: 77472062

Експертні організації (за списком)

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України надіслало прохання стосовно **дотримання вимог** містобудівного законодавства **від час проведення експертизи** проєкційної документації на будівництво об'єктів.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (далі - Закон) **будівництво** – нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт об'єкта будівництва.

Згідно із статтею 31 Закону проєкційна документація на будівництво об'єктів розробляється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування, з урахуванням вимог містобудівної документації та вихідних даних і дотриманням вимог законодавства, будівельних норм і правил та затверджується замовником.

Пунктом 9 Порядку розроблення проєкційної документації на будівництво об'єктів, затвердженого наказом Міністерства від 16.05.2011 № 45, зареєстрованим в Мін'юсті 01.06.2011 за № 651/19389, зокрема вказано, що проєкційна документація на будівництво об'єкта розробляється з урахуванням вимог містобудівної документації, вихідних даних на проєктування та дотриманням вимог законодавства, будівельних норм, нормативних документів, обов'язковість застосування яких встановлена нормативно-правовими актами, а також вимог нормативів з питань створення умов для безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (вимоги щодо створення умов для безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення зазначаються в проєкційній документації окремим розділом).

Відповідно до статті 26¹ Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», **виключно в електронній формі через електронний кабінет** або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з електронним кабінетом, користувачами якої є суб'єкт звернення та суб'єкт надання відповідної послуги, подаються документи для отримання таких адміністративних та інших публічних цим Законом послуг щодо об'єктів, що за ініціативи наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із серйозними (СС2) та значними (СС3) наслідками (крім об'єктів,



ДОКУМЕНТ ССД

Надійшло від **Будівельна компанія Інтервен**
Свідоцтво № 109971844, ІПН 4400000002, заповнення № 010101
Дієчно з 17.05.2023 16:50:30 по 17.09.2024 06:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України



0488/28/14-23 № 21.06.2023



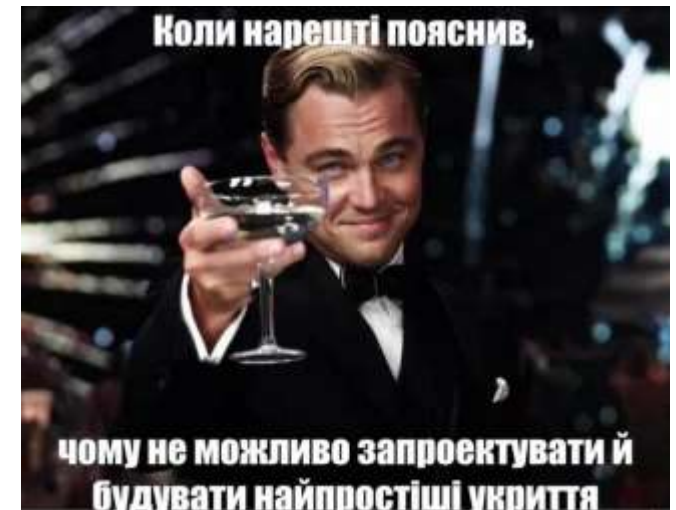
КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ

- Питання напрямів сертифікатів експертів (наприклад, сертифікат щодо проведення експертизи в частині безпеки експлуатації та захисту від шуму, сертифікат ОВНС)
- Відсутність оперативної технічної підтримки в системі ЄДЕССБ та усунення недоліків в роботі, «глюки» системи
- Проведення експертизи проектів будівництва, які містять у собі вимушені відхилення від державних будівельних норм
- Перевірка правильності проведення розрахунків та інших обґрунтувань при застосуванні параметричних підходів



КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ

- Відсутність єдиних підходів до обсягу тих чи інших розділів проекту, в залежності від специфіки об'єктів та виду будівництва (ІТЗ ЦЗ, ЕЕ, ОВНС)
- Неналежна увага перевірці вихідних даних, їх достовірності
- Затягування по часу проведення експертизи та детального формулювання зауважень
- Відсутність єдиного підходу для всіх експертних організацій для спірних ситуацій

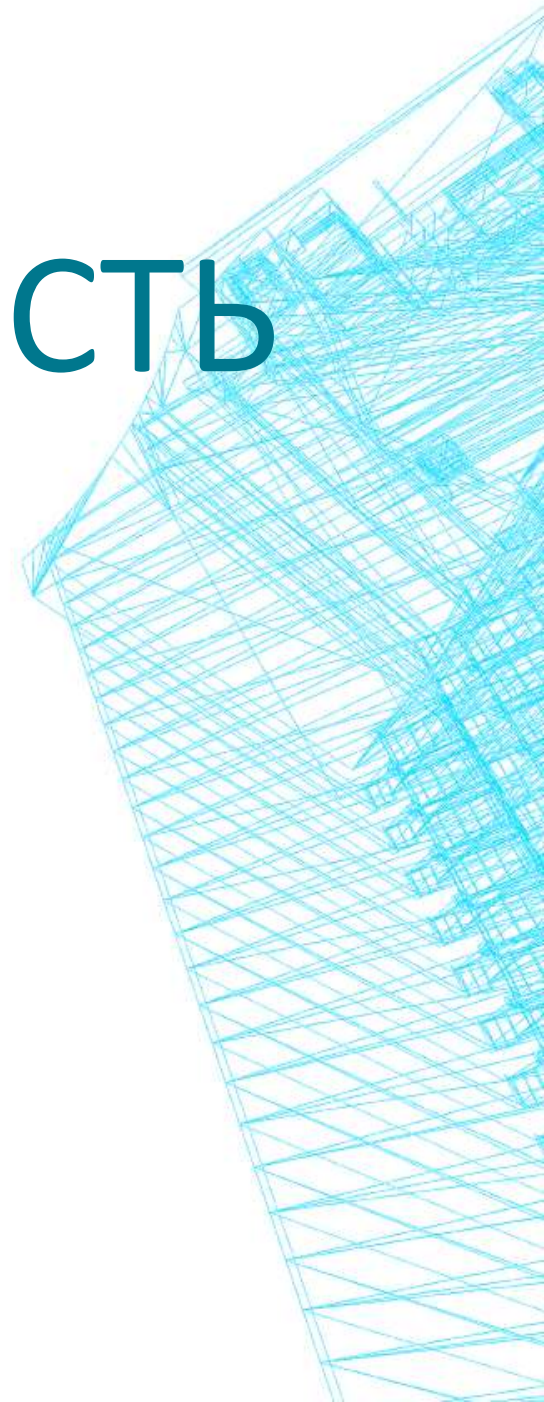


КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ

- Неврахування під час проведення експертизи вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту, питання про укриття населення/персоналу
- Незабезпечення основної функції ГЕПа або формальний підхід до його визначення, дублювання одних і тих самих даних в різних розділах додатку до експертного звіту або суперечності між ними (відсутній єдиний продукт)
- Відсутність нормальної комунікації між експертами та проектантами, що розробляли проектну документацію



ОЧІКУВАННЯ VS РЕАЛЬНІСТЬ



ПРОДУКТ, ЯКИЙ ПОВИНЕН БУТИ

- Експертний звіт, що підтверджує правильність прийнятих проектних рішень, їх відповідність вимогам чинних будівельних норм, стандартів та правил
- Експертний звіт, який не потребує додаткових перевірок
- Експертний звіт як гарантія реалізації об'єкта з дотриманням всіх вимог будівельних норм



ПРОДУКТ, ЯКИЙ ФАКТИЧНО МАЄМО

- Експертний звіт, що потребує додаткової перевірки та не є гарантією підтвердження відповідності проектних рішень вимогам чинних будівельних норм, стандартів та правил
- Експертний звіт як номінальний продукт, галочка в переліку необхідних дій для отримання дозволу та введення об'єкта в експлуатацію
- Допущення затвердження проектної документації з порушеннями вимог будівельних норм, стандартів та правил



ЩОДО ПИТАНЬ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Постанова КМУ від 11.05.2011 №560: Експертна організація несе відповідальність згідно із законодавством за належну якість проведення експертизи.

Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудування» (ст.2):

Суб'єкти містобудування, які здійснюють проектування об'єктів, експертизу проектів будівництва, несуть відповідальність у вигляді штрафу за передачу замовнику проектної документації для виконання будівельних робіт на об'єкті будівництва, розробленої з порушенням вимог законодавства, містобудівної документації, вихідних даних для проектування об'єктів містобудування, будівельних норм, державних стандартів і правил, у тому числі за нестворення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення, незабезпечення приладами обліку води і теплової

енергії, а також за заниження класу наслідків (відповідальності) об'єкта будівництва:

проектна організація - у розмірі дев'яноста прожиткових мінімумів для працездатних осіб;

експертна організація - у розмірі вісімнадцяти прожиткових мінімумів для працездатних осіб.



ЩОДО ПИТАНЬ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Експерт

Передача проектної документації, розробленої з порушеннями вимог законодавства, містобудівної документації, вихідних даних для проектування, будівельних норм, стандартів і правил, у т.ч. заниження класу наслідків (відповідальності)

ч.1 ст. 96¹ * (2000-3000 НМДГ**)

Порушення строків надання висновків та порядку проведення експертизи, а також вимагання у замовника документів, не передбачених законодавством

ч. 3 ст. 96¹ (400-500 НМДГ)

Виконання робіт без кваліфікаційного сертифіката

ч. 9 ст. 96¹ (50-100 НМДГ)

Встановлення за результатами заходів архітектурно-будівельного контролю факту вчинення виконавцем двох і більше порушень вимог законодавства, будівельних норм, нормативно-правових актів та нормативних документів у сфері містобудування, обов'язковість застосування яких встановлено законодавством

п.17 Порядку професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури *** (Позбавлення сертифікату)

*Статті наведені з Кодексу про адміністративні правопорушення України

**НМДГ – неоподаткований мінімум доходів громадян, 17 грн

*** Порядок затверджений Постановою КМУ від 23.05.2011 №554

ЩОДО ПИТАНЬ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Пункт 10 Порядку формування та ведення переліку експертних організацій, що здійснюють експертизу проектів будівництва, що затверджений наказом Мінрегіону від 15.08.2017 №204:

Органи державного архітектурно-будівельного контролю інформують Міністерство або саморегульвну організацію про факти порушення експертними організаціями вимог нормативно-правових актів та нормативних документів у сфері містобудівної діяльності з наданням копій відповідних матеріалів перевірок.



ЩОДО ПИТАНЬ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Пункт 12 Порядку формування та ведення переліку експертних організацій, що здійснюють експертизу проектів будівництва, що затверджений наказом Мінрегіону від 15.08.2017 №204:

Рішення про виключення експертної організації з Переліку приймається Міністерством або саморегулювальною організацією за наявності хоча б однієї з таких підстав:

- 1) звернення експертної організації про припинення діяльності з проведення експертизи проектів будівництва;*
- 2) встановлення невідповідності експертної організації Критеріям на підставі аналізу щоквартальної інформації, поданої відповідно до пункту 9 цього Порядку;*
- 3) за рішенням суду.*



Проблеми можна порівняти з вугіллям, який машиніст підкидає в топку паровоза, спалюючи труднощі: коли ми винаходимо рішення і втілюємо їх у життя, ми просуваємося вперед.

Рей Даліо

Лупайте сю скалу! Нехай ні жар, ні холод
Не спинить вас!
Зносить і труд, і спрагу, й голод,
Бо вам призначено скалу сесю розбить

Іван Франко



BudEXP



ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ!

